

SOCIALTJÄNST- OCH ARBETSMARKNADSNÄMNDEN
PROTOKOLL nr 11/2009

Sammanträdesdag
19 november 2009

Justerat 23 november 2009.

Karin Rågsjö

Marie Ljungberg Schött

Lisbeth Westerlund
sekreterare

Plats

Stora konferensen, socialtjänst- och arbets-
marknadsförvaltningen, Swedenborgsgatan 20

Tid

Kl. 16.30 – 17.30

Närvarande

Tjänstg. ordf.

Vice ordföranden Karin Rågsjö (V)

Ledamöterna

Marie Ljungberg Schött (M)

Jonas Nilsson (M)

Kerstin Gustavsson (M)

Christina Elffors-Sjödin (M) t.o.m. § 13

Dikran Dison (KD)

Abdo Goriya (S)

Elisabeth Brandt Ygeman (S) fr.o.m. § 6

Lars-Åke Henriksson (S)

Mia Sundelin (S)

Stefan Nilsson (MP)

Tjänstg. ersättare

Bengt Carlsson (M)

Tina Ghasemi (M) fr.o.m. § 14

Vladan Boskovic (FP)

Dimitrios Soulios (S) t.o.m. § 5

Ersättare

Petra Gardos Ek (M)

Sonny Österman (M)

Eva Andersson Ney (S)

Monzer Dia (S)

Emilia Bjuggren (S)

Jackie Nylander (V)

Marion Sundqvist (MP)

Personalförepr.

Ann-Marie Strömberg, SACO

Jösta Claesson, SKTF

Inga-Lill Björck, Kommunal

Förhinder hade anmälts av ordföranden Ulf Kristersson (M) och ledamoten Lena Kling (FP) samt ersättarna Patrik Silverudd (FP) och Jonas Naddebo (C).

Föredragande vid sammanträdet var förvaltningschef Gillis Hammar.

Närvarande tjänstemän i övrigt var Helene Bengtson, Stella Dellios, Elina Eriksson, Eddie Friberg, Fredrik Jurdell, Rita Kahn, Eva Sandberg, Eva C Sandberg, Johan Stuart, och Lisbeth Westerlund.

§ 1

Sammanträdets öppnande och godkännande av föredragningslista

Tjänstgörande ordföranden Karin Rågsjö (V) öppnade sammanträdet. Föredragningslistan godkändes.

§ 2

Val av protokolljusterare och tid för justering av protokollet

Tjänstgörande ordföranden Karin Rågsjö (V) och ledamoten Marie Ljungberg Schött (M) fick i uppdrag att justera dagens protokoll. Protokollet ska justeras 23 november 2009.

§ 3

Upphandling av driften av Duvnäs föräldrastöd

Dnr 2.7-0817/2009

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden godkänner förslaget till förfrågningsunderlag för upphandling av driften av Duvnäs Föräldrastöd.
2. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden justerar paragrafen omedelbart.

Ärendet

En upphandling av Duvnäs Föräldrastöd påbörjades 2009. Upphandlingen avbröts efter beslut av socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden 22 oktober 2009. Anledning till att upphandlingen avbröts var att det under kvalificerings- och utvärderingsfasen framkom att förutsättningarna för verksamhetens drift hade förändrats. Nämnden fattade också beslut om att en ny upphandling av verksamheten skulle genomföras. Ett förslag till förfrågningsunderlag har utarbetats.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 26 oktober 2009.

Förslag till beslut

Ledamöterna Marie Ljungberg Schött m.fl. (M), ledamoten Dikran Dison (KD) och tjänstgörande ersättaren Vladan Boskovic (FP) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Tjänstgörande ordföranden Karin Rågsjö (V), ledamöterna Abdo Goriya m.fl. (S) och ledamoten Stefan Nilsson (MP) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ledamöterna Marie Ljungberg Schött m.fl. (M), ledamoten Dikran Dison (KD) och tjänstgörande ersättaren Vladan Boskovic (FP) förslag till beslut.

Reservation

Tjänstgörande ordföranden Karin Rågsjö (V), ledamöterna Abdo Goriya m.fl. (S) och ledamoten Stefan Nilsson (MP) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

1. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att avbryta den förestående upphandlingen av Duvnäs Föräldrastöd.
2. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden anför i övrigt följande.

Vi tar avstånd från upphandlingar där fokus uteslutande ligger på driftsformen och inte på utveckling av verksamhetens kvalitet. Duvnäs bedriver idag en väl fungerade och kvalitativ verksamhet med ett mycket viktigt uppdrag, nämligen att värna de mycket små barnen. Det finns idag en uppsjö av privata aktörer på vård- och behandlingsmarknaden. Ingen utredning eller utvärdering finns att tillgå som visar att privata alternativ är bättre än de kommunala inom detta område. En upphandling skapar oro vilket vare sig gynnar barnen eller personalen. Vi tar därför helt avstånd från att upphandla Duvnäs.

§ 4

Gemensam upphandling av driften av bemanningstjänster vid tillfälliga vakanser inom äldreomsorgen och stöd och service för personer med funktionsnedsättning

Dnr 3.5-0778/2009

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden godkänner för sin del förslaget till förfrågningsunderlag för upphandlingen av enskilda leverantörer av bemanningstjänster vid tillfälliga vakanser inom äldreomsorgen och stöd och service för personer med funktionsnedsättning.
2. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden delegerar till stadsdelsdirektören för Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning att, i enlighet med

vad som anges i
detta ärende,

- genomföra upphandlingen,
- vid behov vidta smärre förändringar i underlaget utan att förutsättningar ändras eller att avkall görs på de krav som ställs i förfrågningsunderlaget,
- fatta tilldelningsbeslut och teckna ramavtal med enskilda leverantörer och under upphandlingen fatta upphandlingsadministrativa beslut, t.ex. förtydligande av förfrågningsunderlag,
- vara deltagande nämnders samordnare vid en eventuell överprövning och vid uppföljning av ramavtalen under avtalstiden,
- förvalta ramavtalen och vid behov vidta sådana förändringar, kompletteringar och/eller tillägg i avtalen med leverantörer som utifrån affärsmässiga grunder är påkallade under avtalsperioden.

3. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden justerar paragrafen omedelbart.

Ärendet

Samtliga stadsdelsnämnder utom Skärholmen och socialtjänstnämnden har ramavtal för bemanningstjänster vid tillfälliga vakanser inom äldreomsorgen och stöd och service för personer med funktionsnedsättning. Ramavtalen löpte ut den 30 september 2009 och en ny upphandling måste genomföras. Upphandlingen genomförs som en gemensam upphandling mellan 13 stadsdelsnämnder och socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden. Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning har åtagit sig att samordna upphandlingen. Rangordnade ramavtal tecknas med minst tre och högst fem leverantörer per personalkategori och börjar gälla fr.o.m. 1 februari 2010.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 26 oktober 2009.

Förslag till beslut

Ledamöterna Marie Ljungberg Schött m.fl. (M), ledamoten Dikran Dison (KD) och tjänstgörande ersättaren Vladan Boskovic (FP) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Tjänstgörande ordföranden Karin Rågsjö (V), ledamöterna Abdo Goriya m.fl. (S) och ledamoten Stefan Nilsson (MP) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ledamöterna Marie Ljungberg Schött m.fl. (M), ledamoten Dikran Dison (KD) och tjänstgörande ersättaren Vladan Boskovic (FP) förslag till beslut.

Reservation

Tjänstgörande ordföranden Karin Rågsjö (V), ledamöterna Abdo Goriya m.fl. (S) och ledamoten Stefan Nilsson (MP) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

1. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att avbryta den förestående upphandlingen.
2. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden framför därutöver följande.

Det är logiskt att majoriteten tycker att även tillfälliga vakanser ska tillsättas med upphandlad personal, med tanke på att de vill konkurrensutsätta all kommunal verksamhet som går att lägga ut på entreprenad. Å andra sidan lär kommunen framöver inte ha något större behov av att bemanna tillfälliga vakanser, eftersom en allt mindre andel av den kommunala verksamheten kommer att vara kvar.

Däremot är det en mycket dålig personalpolitik att just nu upphandla bemanningstjänster, med tanke på att konkurrensutsättningen inom de verksamheter som berörs av upphandlingen redan har medfört och kommer att medföra en allt större övertalighet. Det är dessutom en dålig ekonomisk politik att inte täcka tillfälliga vakanser med stadens befintliga personal, eftersom övertalig personal både har de kunskaper som krävs och erhåller lön under övertalighetsperioden.

§ 5

Rädda Relationsvåldcentrum

Svar på remiss från kommunstyrelsen av en skrivelse från Ann-Margarethe Livh (V)

Dnr 1.6-0723/2009

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på remissen.
2. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden justerar paragrafen omedelbart.

Ärendet

Oppositionsborgarrådet Ann-Margarethe Livh (v) har lämnat en skrivelse till kommunstyrelsen om att rädda Relationsvåldscentrum (RVC). Av skrivelsen framkommer att det finns oro för verksamhetens framtid, eftersom RVC är ett samverkansprojekt som finansierats med stöd av utvecklingsmedel från Länsstyrelsen i Stockholms län. Samtliga intressenter i projektet har bedömt att det behövs ytterligare ett implementeringsår för att få verksamheten att fungera i reguljär samverkan. Länsstyrelsen har därför beviljat ytterligare utvecklingsmedel för 2010.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 22 oktober 2009.

Förslag till beslut

Ledamöterna Marie Ljungberg Schött m.fl. (M), ledamoten Dikran Dison (KD) och tjänstgörande ersättaren Vladan Boskovic (FP) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Tjänstgörande ordföranden Karin Rågsjö (V), ledamöterna Abdo Goriya m.fl. (S) och ledamoten Stefan Nilsson (MP) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ledamöterna Marie Ljungberg Schött m.fl. (M), ledamoten Dikran Dison (KD) och tjänstgörande ersättaren Vladan Boskovic (FP) förslag till beslut.

Reservation

Tjänstgörande ordföranden Karin Rågsjö (V), ledamöterna Abdo Goriya m.fl. (S) och ledamoten Stefan Nilsson (MP) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

1. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att tillskriva de berörda stadsdelnämnderna, Solna, Sundbyberg och Ekerö kommuner samt övriga aktörer om att styrgruppens mål under första kvartalet 2010 ska vara att ta fram en plan för en permanent verksamhet från och med 2011.
2. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden anför i övrigt följande.

Våld mot kvinnor i nära relationer är ett mycket stort samhällsproblem som kräver att samhället har resurser för att snabbt kunna ge hjälp och stöd till de kvinnor och barn som är drabbade. Dessa resurser kan inte år efter år vara i projektform, det krävs istället verksamheter som är reguljära och långsiktiga.

Att Relationsvåldscentrum fortsätter att drivas i projektform under år 2010 är en mycket dålig lösning som ger en signal om att frågan inte är prioriterad av den moderatstyrda majoriteten. Därför måste arbetet med en permanentning omedelbart inledas i samverkan med de övriga kommunerna samt med de övriga aktörerna. Att majoriteten inte har lyckats genomföra detta redan i budgeten för år 2010 är ett stort politiskt misslyckande. Vi hade i våra budgetreservationer medel avsatta för detta ändamål.

§ 6

Kompletterande ärende om ersättningssystem inom socialpsykiatri

Dnr 1.6-0487/2009

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på remissen.
2. Tjänsteutlåtandet överlämnas till kommunstyrelsen.

Ärendet

Stadsledningskontoret föreslår i ett kompletterande ärende justeringar i tidigare framtaget förslag till ersättningsnivåer inom valfrihetssystemet för socialpsykiatri. I ärendet föreslås en sänkning av ersättningen i nivå 1 och 2 inom insatsen boendestöd samt att cirkelverksamhet utgår ur förslaget om valbara insatsformer. Ersättningen för lokal- och gemensamhetsyta avseende boendestöd ändras till en månadsersättning.

Förvaltningen instämmer i förslaget att cirkelverksamhet bör utgå ur valfrihetssystemet. Förvaltningen kan däremot inte bedöma effekterna av förslag till förändrad ersättning i nivå 1 och 2 för boendestödet. Förvaltningen vidhåller sitt tidigare yttrande (SAN 27 augusti 2009) om att det är svårt att bedöma nivån på ”pengen” eftersom det finns oklarheter i underlaget. Förvaltningens bedömning är att det skulle behöva göras fler mätningar och beräkningar för att få säkrare underlag. Mot bakgrund av detta vill förvaltningen betona att det är viktigt att noga följa upp effekterna av ersättningssystemet.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 20 oktober 2009.

Förslag till beslut

Ledamöterna Marie Ljungberg Schött m.fl. (M), ledamoten Dikran Dison (KD) och tjänstgörande ersättaren Vladan Boskovic (FP) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Tjänstgörande ordföranden Karin Rågsjö (V) och ledamöterna Abdo Goriya m.fl. (S) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Ledamoten Stefan Nilsson (MP) framlade ytterligare ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ledamöterna Marie Ljungberg Schött m.fl. (M), ledamoten Dikran Dison (KD) och tjänstgörande ersättaren Vladan Boskovic (FP) förslag till beslut.

Reservation

Tjänstgörande ordföranden Karin Rågsjö (V) och ledamöterna Abdo Goriya m.fl. (S) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

1. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden avslår förslaget till beslut.
2. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden framför därutöver följande.

Vi har tidigare i kraftiga ordalag avstyrkt förslaget till pengsystem inom socialpsykiatri och är liksom brukarorganisationerna ännu mer kritiska efter att ha tagit del av den komplettering som nu är ute på remiss. RSMH i Stockholms län betecknar ersättningssystemet som en katastrof i ett brukarperspektiv och anser att hela valfrihetssystemet ska dras tillbaka.

Kritiken handlar om ersättningssystemets bakomliggande ideologi, dess konstruktion och om de låga ersättningsnivåer som föreslås. Systemet bygger på konkurrensutsättning, vilket kräver standardiseringar och normeringar av behovsbestämningar, tjänster och priser. RSMH utvecklar i detaljerade synpunkter till kommunstyrelsens handikappråd varför ersättningssystemet inte är tillämpligt för människor med psykiska funktionsnedsättningar.

Såväl i den första som i denna remiss konstaterar förvaltningen att det är svårt att bedöma ersättningsnivåerna i systemet eftersom det finns oklarheter i underlaget. Det är oroväckande om förslaget går igenom trots att förvaltningen anser att det behöver göras fler mätningar och beräkningar för att få ett säkrare underlag.

Det har även rapporterats från stadsdelsnämnder att ersättningsnivåerna är så låga att små sysselsättningsenheter kommer att slås ut, att anställningar som boendestödjare måste dras in och att det blir svårt att driva små gruppboendestäder för brukare som har stora omvårdnadsbehov.

En given slutsats är att valfrihetssystemet endast gynnar företagen och att brukarnas reella valfrihet minskar kraftigt. De kommer bara att kunna välja mellan stora enheter och det kommer att bli svårt att tillgodose alla brukares behov, vilket strider mot socialtjänstlagen. Vi delar därmed RSMH:s slutsats om att hela valfrihetssystemet ska dras tillbaka.

Ersättningssystemet inom socialpsykiatri ser främst till företagets villkor istället för att lösa det stora problemet med att hälften av de psykiskt funktionsnedsatta saknar sysselsättning och att över 300 lägenheter behövs för att tillgodose behoven åren 2009-2012.

Ett annat viktigt skäl för att avstyrka peng inom socialpsykiatri är att det riskerar att direkt motverka kärnan i socialpsykiatriens uppdrag att stödja individens återhämtning. Verksamheten är oftast inte uppdelad i beställare och utförare och samma personal arbetar delvis med olika insatser. Integrerade verksamheter skapar trygghet och kontinuitet för individen. Peng-system bygger däremot på att mäta prestationer, vilket passar dåligt med socialpsy-

kiatrins arbetssätt. Peng-systemet är nära förbundet med pågående konkurrensutsättning som är förödande ur brukarperspektiv och motverkar valfrihet.

Vi ser ingenting i detta ärende, med förslag till lägre ersättningsnivåer, som kan få oss att ändra uppfattning, snarare tvärtom. Om små enheter slås ut, och brukarna hänvisas till större enheter där de misslyckas ökar både de mänskliga och kommunala kostnaderna. Det är oacceptabelt med så låga nivåer att det kan bli svårt att driva små gruppboendestäder för brukare med stora omvårdnadsbehov. Risken är att fler måste bo på HVB-hem (hem för vård eller boende), långt från sociala sammanhang och med ökade kostnader för staden.

Reservation

Ledamoten Stefan Nilsson (MP) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

1. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att föreslå kommunstyrelsen att ersättningssystemet omarbetas.
2. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden anför därutöver följande.

Det är positivt om personer med funktionsnedsättning kan ges större möjligheter att själva välja utförare för sitt boendestöd och sina stödverksamheter. Vi välkomnar ett system som gör det möjligt för ideella organisationer eller kooperativ av brukare, anhöriga eller personal att utveckla fristående verksamheter inom socialpsykiatrin. Samtidigt kan ett sådant system motverka sitt syfte om det medför nedskärningar eller likriktning av verksamheterna, så att olika brukares individuella behov inte kan tillgodoses.

Förslaget till ersättningssystem, som det ser ut nu, kommer sannolikt att tvinga fram nedläggning av gruppboendestäder och arbetsverksamheter för mindre grupper av brukare, trots att det finns de som behöver få vara i en liten grupp. Detta kommer att leda till att brukarnas behov inte kan mötas eller till att merkostnaderna måste vältras över på stadsdelsnämndens andra budgetposter.

RSMH har lyft fram risken för att en stelbent ersättningsmodell, med schabloniserad indelning i endast tre ersättningsnivåer, leder till att vissa brukare drabbas av påtagliga försämringar. Så ser också ut att bli fallet i vissa stadsdelar, t.ex. för boendestödet.

Underlaget för ”pengsystem” för boendestöd är bristfälligt och ytterligare mätningar och beräkningar skulle behöva göras för att få ett säkrare underlag. Det är inte rimligt att de socialpsykiatriska verksamheterna i hela Stockholms stad omorganiseras med ett så dåligt beslutsunderlag att konsekvenserna inte kan bedömas i förhand.

Staden bör inleda en förutsättningslös dialog med brukarorganisationerna och andra berörda om hur socialpsykiatrin bäst kan organiseras för att tillgo-

dose brukarnas behov och önskemål.

§ 7

Särskilda program och behörighet till yrkesprogram
Svar på remiss av departementspromemoria U2009/5552G
Dnr 1.6-0754/2009

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Socialtjänst och arbetsmarknadsnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på remissen.
2. Socialtjänst och arbetsmarknadsnämnden överlämnar ärendet till kommunstyrelsen.
3. Socialtjänst och arbetsmarknadsnämnden justerar paragrafen omedelbart.

Ärendet

Behörighetskraven för gymnasieskolans yrkesprogram har tidigare behandlats i en departementspromemoria (dnr U2008/7831/G) som remissbehandlats. Mot bakgrund av remissynpunkterna föreslog regeringen i propositionen att frågan om behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram skulle beredas vidare liksom de utbildningsalternativ som rörde elever som saknar behörighet till gymnasieskolans nationella program. Frågorna har beretts inom Utbildningsdepartementet och förslag i dessa delar har lämnats i departementspromemorian ”Särskilda program och behörighet till yrkesprogram” (U2009/5552G).

Förvaltningen ställer sig positiv till de skärpta behörighetskraven som föreslås gälla för behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram. Förvaltningen är likaså positiv till förslaget om fem särskilda program som innebär att alternativa utbildningsvägar skapas för de olika behov som finns bland de obehöriga eleverna.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 29 oktober 2009.

Förslag till beslut

Ledamöterna Marie Ljungberg Schött m.fl. (M), ledamoten Dikran Dison (KD) och tjänstgörande ersättaren Vladan Boskovic (FP) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Tjänstgörande ordföranden Karin Rågsjö (V), ledamöterna Abdo Goriya m.fl. (S) och ledamoten Stefan Nilsson (MP) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ledamöterna Marie Ljungberg Schött m.fl. (M), ledamoten Dikran Dison (KD) och tjänstgörande ersättaren Vladan Boskovic (FP) förslag till beslut.

Reservation

Tjänstgörande ordföranden Karin Rågsjö (V), ledamöterna Abdo Goriya m.fl. (S) och ledamoten Stefan Nilsson (MP) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

1. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden bifaller delvis förvaltningens förslag till beslut.
2. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden framför därutöver följande.

Utgångspunkten för skolpolitiken måste vara att alla elever ska klara av att få godkända betyg i så väl grund- som gymnasieskolan. Tyvärr är vi ännu inte där, varför det är viktigt att ha ett utbildningssystem som ger nya och fler chanser till alla de som i dag behöver det.

Vi beklagar därför att två av de nya programmen låser eleverna för endast studier på yrkesförberedande program eller motsvarande enklare lärlingsutbildning, i synnerhet som man i en annan remiss velat ta bort möjligheten att studera på komvux för alla under 25 år. Konsekvensen av detta är minskad flexibilitet och sämre möjligheter för människor att utbilda sig. Vi fruktar också att det vi ser nu är utbildningsväsende med allt tydligare hierarki mellan yrkesinriktade utbildningar, där regeringen i synnerhet är angelägen att tillföra sådana med lägre status och lägre teoretiska kunskaper. Detta bygger på en syn om vissa människor som outvecklingsbara, något vi vänder oss emot. Sverige måste växa och utvecklas med kvalificerad arbetskraft, inte genom att skapa nya marknader för lågavlönade arbeten.

Vi delar vidare inte förvaltningens uppfattning om att dessa nya program bör organiseras av grundskolan med möjlighet att förläggas på gymnasieskolan. Visst finns det en poäng i att ge grundskolan hela ansvaret för att eleverna ska klara sin grundskoleutbildning, men endast utifrån ett ledningsperspektiv. Utifrån ett elevperspektiv kan det snarare uppfattas som en bestraffning, en kvarsittning, om man tvingas läsa individuellt program inom ramen för grundskolan. Detta torde inte öka, utan snarare minska, elevernas studiemotivation. Oavsett hur eller av vilken part dessa program organiseras är det centrala att det finns stor flexibilitet och en anpassning sker utifrån varje elevs behov och förutsättningar.

Slutligen vill vi påtala behovet av att också kontinuerligt följa kunskapsutvecklingen hos de elever som antas till nationella program och ha flexibla möjligheter att ge extra stöd när det behövs.

§ 8
Månadsrapport för oktober 2009
Dnr 1.2-0052/2009

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens beslut

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden godkänner månadsrapporten per den 31 oktober 2009.

Ärendet

Förvaltningsledningen bedömer att socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens samlade verksamhet för 2009 kommer att redovisa ett underskott på 5,3 mnkr. För verksamhet i egen regi prognostiseras ett underskott på 2,4 mnkr och för stadsövergripande frågor ett överskott på 3,1 mnkr. Stöd till utomstående organisationer beräknas lämna ett överskott på 2,1 mnkr medan entreprenader och upphandlad verksamhet prognostiserar ett underskott på 8,4 mnkr. För området utomlänsplacerade funktionshindrade prognostiseras ett överskott på 0,3 mnkr. Nämndens två resultatenheter bedöms båda visa ett nollresultat och lämnar därmed varken över- eller underskott att föras till 2010.

Tertialrapport 2 ligger på kommunstyrelsens bord för beslut i november. Förvaltningen bedömer, utifrån de budgetjusteringar som där föreslås, att nämnden kommer att redovisa ett nollresultat vid årets slut.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 9 november 2009.

Förslag till beslut

Tjänstgörande ordföranden Karin Rågsjö (V) föreslog, med instämmande från samtliga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Tjänstgörande ordföranden Karin Rågsjö (V), ledamöterna Abdo Goriya m.fl. (S) och ledamoten Stefan Nilsson (MP) lämnade följande särskilda uttalande.

Månadsrapporten för oktober visar hur majoritetens budget slår mot svaga grupper. Den pekar på en underfinansiering av socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens budget, men även på en tydlig trend att stadsdelsnämnderna inte länge har råd att placera personer med missbruk. Detta är mycket allvarligt och riskerar att få stora konsekvenser för såväl missbrukare som för missbruksarbetet. Att stadsdelsnämnderna i betydligt mindre omfattning placerar ungdomar vid akut behov av skydd tyder på att många ungdomar idag inte får det skydd de har rätt till.

Inflödet till Enheten för hemlösa är oroväckande högt. Beläggningen på stadens härbärgen är konstant hög, vilket visar en tydlig trend. Att stadsdels-

nämnderna köper mindre och mindre platser på stadens boenden och behandlingsenheter tyder på att många med behov av behandling och annat boende inte får sina behov tillgodosedda. Den missbrukssituation som vi har i Stockholm är allvarlig. Att minska på vård och behandling utan att först göra en analys av konsekvenserna visar att majoriteten inte tar sitt ansvar för den rätt som missbrukare har enligt socialtjänstlagen att få vård och behandling. Det är tveksamt och inte undersökt om den öppenvård som stadsdelsnämnderna erbjuder täcker hela det vårdbehov som finns.

Att vakanshålla tjänster har på Enheten för hemlösa fått konsekvenser för personalgruppen som redan är hårt belastad. Personalen är vår viktigaste resurs och om arbetsmiljön blir för hård ökar risken för personalomsättning och ohälsa bland personalen.

Det behövs en stark arbetsmarknadspolitik med riktade insatser, främst för dem som står längst från arbete. Vi efterlyser riktade insatser till unga vuxna. Det behövs effektiva åtgärder som riktas specifikt mot de ungdomar och unga vuxna som idag är arbetslösa och heller inte befinner sig i utbildning. Vi kan inte se på när en generation faller ur systemet. Även att spara på START är kortsiktigt.

Underskottet för familjerådgivningen skenar och en djupare analys borde vara självklar. Vi ser fram mot en total genomlysning av samtliga entreprenörer, arbetssätt, metoder samt kostnader. Dessutom vill vi se en plan för utvärdering av verksamheterna. Enheten för ledsagarservice slås nu sönder och stora besparingar ska göras på de brukare som inte är tillfrågade om vilken typ av verksamhet de vill ha. Valfriheten urholkas kraftigt.

Den moderatledda majoritetens löften om mer pengar till frivilligorganisationerna var falsk marknadsföring. Det har sparats på organisationerna i tre år. Vi kan aldrig acceptera nedskärningar som försämrar situationen för hemlösa, personer med missbruk, ungdomar, arbetslösa och personer med funktionsnedsättning.

§ 9

Rationaliserings- och besparingsåtgärder för enheten för ledsagarservice

Dnr 1.2-0827/2009

Socialtjänst och arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden godkänner tjänsteutlåtandet.
2. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden justerar paragrafen omedelbart.

Ärendet

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden beslutade 22 oktober 2009 om entreprenadupphandling av enheten för ledsagarservice (efl). I ärendet redovisades att efl hade bristande budgetbalans och att förvaltningen därför till

nämndens sammanträde i november 2009 skulle presentera ett ärende med rationaliserings- och besparingsåtgärder för enheten. I ärendet föreslås sådana åtgärder motsvarande 5 200 tkr på helårsbasis för år 2010.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2 november 2009.

Förslag till beslut

Ledamöterna Marie Ljungberg Schött m.fl. (M), ledamoten Dikran Dison (KD) och tjänstgörande ersättaren Vladan Boskovic (FP) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Tjänstgörande ordföranden Karin Rågsjö (V), ledamöterna Abdo Goriya m.fl. (S) och ledamoten Stefan Nilsson (MP) framlade ett annat förslag till beslut som innebar återremiss av ärendet och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden tog först upp förslaget att återremittera ärendet.

Nämnden beslutade efter votering med sju röster - ledamoten Marie Ljungberg Schött (M), ledamoten Jonas Nilsson (M), ledamoten Kerstin Gustavsson (M), ledamoten Christina Elffors-Sjödin (M), ledamoten Dikran Dison (KD), tjänstgörande ersättaren Bengt Carlsson (M) och tjänstgörande ersättaren Vladan Boskovic (FP) – mot sex röster – tjänstgörande ordföranden Karin Rågsjö (V), ledamoten Abdo Goriya (S), ledamoten Elisabeth Brandt Ygeman (S), ledamoten Lars-Åke Henriksson (S), ledamoten Mia Sundelin (S) och ledamoten Stefan Nilsson (MP) att inte återremittera ärendet.

Nämnden beslutade därefter utan omröstning enligt ledamöterna Marie Ljungberg Schött m.fl. (M), ledamoten Dikran Dison (KD) och tjänstgörande ersättaren Vladan Boskovic (FP) förslag till beslut.

Reservation

Tjänstgörande ordföranden Karin Rågsjö (V), ledamöterna Abdo Goriya m.fl. (S) och ledamoten Stefan Nilsson (MP) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

1. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att återremittera ärendet på grund av bristande beslutsunderlag.
2. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden anför i övrigt följande.

Det är med stor förvåning vi noterar att förslagen i ärendet har sin grund i den utredning som åberopas, men som vi inte har fått utsänd.

Att ta ställning till förslagen är omöjligt om inte hela nämnden får tillgång till hela utredningen som ligger till grund för ärendet. Självklart skulle denna

utredning ha skickats ut till samtliga ledamöter via förvaltningen.

Att föreslå nämnden så stora nedskärningar som drabbar personer med funktionsnedsättningar är inte rimligt med tanke på att underlag för beslut saknas. Vi som har haft tillgång till utredningen kan notera att det i utredningen påpekas många orsaker till enhetens ekonomiska problem. Bland annat gäller det den kostnadsmissiga obalansen mellan privata utförare och enheten för ledsagarservice, där de privata utförarna har lägre kostnader på grund av ett lägre lagstiftat personalomkostnadsåslag. Detta gör att en ersättning på samma nivå för privat och kommunal verksamhet ger en snedvriden kostnadsbild till nackdel för kommunala utförare.

Utredningen lägger som förslag att man ska minska administrationen med motsvarande en halv tjänst, men förvaltningen föreslår fem tjänster, helt utan att kunna beskriva hur detta ska genomföras men någon form av bibehållen kvalitet i verksamheten. Konsekvenser för kvaliteten måste tydliggöras i en återremiss av ärendet.

Vi vänder oss dessutom mot den i ärendet vidriga synen på personal där semester och sjukdom ses som "odebiterbar tid" och med anledning av detta förordas timanställd personal framför månadsavlönad personal. Vi tycker att det är en självklarhet att staden ska bidra till trygga anställningar och en god personalpolitik. För brukarna av verksamheten är dessutom den sociala relationen och tryggheten med att träffa samma person vid varje tillfälle något oerhört viktigt!

§ 10

Förslag till revidering av riktlinjerna för ekonomiskt bistånd

Dnr 3.1-0767/2009

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens beslut

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden bordlägger ärendet.

Ärendet

Gällande riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd genomgick en omfattande översyn enligt beslut i budget 2007 och beslutades av kommunfullmäktige 1 oktober 2007. Därefter har förändringar som påverkar arbetet med ekonomiskt bistånd skett i lagstiftningen och i omvärlden. Vidare har önskemål om förtydliganden i vissa avsnitt framförts från verksamheterna som använder riktlinjerna i sin dagliga verksamhet och slutligen har erfarenheter från arbetet mot felaktiga utbetalningar medfört behov av omarbetningar i handläggningsavsnittet. Sammantaget innebär dessa faktorer att en ny översyn av riktlinjerna är nödvändig.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 20 oktober 2009.

Förslag till beslut

Tjänstgörande ordföranden Karin Rågsjö (V) föreslog, med instämmande från samtliga ledamöter, att nämnden skulle bordlägga ärendet.

§ 11

Utökat åtgärdsprogram för Enheten för hemlösa

Dnr 1.2-0818/2009

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens beslut

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden godkänner förslaget om ett utökat åtgärdsprogram för att minska kostnaderna vid Enheten för hemlösa.

Ärendet

Enheten för hemlösa uppvisar enligt prognosen ett större budgetunderskott, trots en utökad budgetram för 2009 med 13 mnkr. Det åtgärdsprogram, som socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden beslutade om 19 mars 2009, har trots kraftfulla ansträngningar inte fått tillräcklig effekt. Ett ökat inflöde av klienter har inneburit ökade kostnader. Förvaltningen föreslår därför att åtgärdsprogrammet utökas med ett antal åtgärder utöver vad som tidigare beslutats för att Enheten för hemlösa ska uppnå budgetbalans till 2010.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 22 oktober 2009.

Förslag till beslut

Ledamöterna Marie Ljungberg Schött m.fl. (M), ledamoten Dikran Dison (KD) och tjänstgörande ersättaren Vladan Boskovic (FP) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Tjänstgörande ordföranden Karin Rågsjö (V), ledamöterna Abdo Goriya m.fl. (S) och ledamoten Stefan Nilsson (MP) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ledamöterna Marie Ljungberg Schött m.fl. (M), ledamoten Dikran Dison (KD) och tjänstgörande ersättaren Vladan Boskovic (FP) förslag till beslut.

Reservation

Tjänstgörande ordföranden Karin Rågsjö (V), ledamöterna Abdo Goriya m.fl. (S) och ledamoten Stefan Nilsson (MP) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

1. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att tillskriva kommunstyrelsen om en omedelbar budgetjustering på 13 miljoner kronor.
2. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden anför i övrigt följande.

Hemlöshet sägs vara prioriterat av den moderatstyrda socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden. Vi kan inte spåra en prioritering i de ärenden om nya nedskärningar som regelbundet återkommer till nämnden. Tvärtom har Enheten för hemlösa månad efter månad blivit utsatt för nya orealistiska förslag. Arbetet mot hemlöshet är underbudgeterat, detta är väldigt tydligt i detta ärende. De besparingar som nu ska vidtas innebär en lägre omhändertagningsgrad av de hemlösa. Det är i slutändan de som blir lidande!

Kostnaderna för härbärgen har ökat konstant under nuvarande majoritet, likaså har antalet vårdtygn ökat. Detta tyder på att antalet hjälpsökande ökar samt att antalet som söker sig till stadens härbärgen ökar markant. Verkligheten är den att det saknas resurser för att driva ett bra hemlöshetsarbete och det saknas lägenheter. Den moderatstyrda majoriteten har misslyckats med sitt hemlöshetsarbete. Att återigen ta upp de 100 lägenheter som privata fastighetsägare ska leverera in i systemet är inte trovärdigt när vi vet att det i dagsläget är 8 lägenheter som har levererats. Nu krävs nya insatser och resurser där hela stadens nämnder och styrelser får tydliga uppdrag att medverka i arbetet.

§ 12

Inrättande av hemlöshetsklirik - inriktningsärende

Dnr 5.0-0743/2009

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens beslut

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden godkänner förslaget om inriktning för en gemensam hemlöshetsklirik i samarbete med landstinget.

Ärendet

Förvaltningen har i budget för 2008 fått i uppdrag att ta fram förslag på en hemlöshetsklirik i samverkan med landstinget. Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner förslaget om inriktning för en gemensam hemlöshetsklirik i samarbete med landstinget. Målet med den nya verksamheten är att arbetet för den mest utsatta gruppen hemlösa genom resurssamling och samordning av socialtjänst- samt hälso- och sjukvårdsinsatser ska kvalitetsutvecklas och effektiviseras. Förslaget innebär att uppsökande- och fältförlagt arbete, socialtjänst, beroendevård, psykiatri, somatisk vård och tandvård samlas på ett ställe i kvarteret Pelarbacken på Södermalm.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 22 oktober 2009.

Förslag till beslut

Ledamöterna Marie Ljungberg Schött m.fl. (M), ledamoten Dikran Dison (KD) och tjänstgörande ersättaren Vladan Boskovic (FP) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Tjänstgörande ordföranden Karin Rågsjö (V), ledamöterna Abdo Goriya m.fl. (S) och ledamoten Stefan Nilsson (MP) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Ledamoten Mia Sundelin (S) deltog inte i beslutet.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ledamöterna Marie Ljungberg Schött m.fl. (M), ledamoten Dikran Dison (KD) och tjänstgörande ersättaren Vladan Boskovic (FP) förslag till beslut.

Reservation

Tjänstgörande ordföranden Karin Rågsjö (V), ledamöterna Abdo Goriya m.fl. (S) och ledamoten Stefan Nilsson (MP) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

1. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att delvis godkänna förslaget om inriktning för en gemensam hemlöshetsklinik med landstinget.
2. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att på kliniken även bygga in sprututbyte som en del i verksamheten.
3. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden anför i övrigt följande.

Hemlösheten har sina rötter i brister i bostads-, social- och arbetsmarknadspolitiken.

Staden måste bli mycket bättre på att samordna sina insatser för att hemlösa ska få bostäder. De kommunala bostadsbolagen har en mycket viktig roll i arbetet mot hemlösheten eftersom de dels har möjlighet att bygga fler billiga hyreslägenheter och dels kan arbeta för att minska vräkningarna. Stimulansbidrag måste införas för att bygga stödboenden för hemlösa med missbruk och/eller psykisk problematik. Socialtjänstnämnden och stadsdelsnämnderna ska söka upp och motivera hemlösa kvinnor och män till stöd och behandling. Samverkan med landstinget ska stärkas, detta kan förverkligas bland annat via denna klinik.

Vi vill i förslaget också ta in sprutbyte som en självklar hälsopolitisk del i klinikens arbete, enligt finsk modell där mottagningarna syftar till att minska smittspridning och inte har med narkotikapolitik att göra. Dessa effekter har nyligen bekräftats i en doktorsavhandling som slår fast att sprutbytet på intet

sätt har bidragit till en mer liberal narkotikapolitik.

Finland, som har en restriktiv drogpolitik, har infört en lagstadgad och hälso-politisk skyldighet för kommunerna att inrätta så kallade lågtröskelmottagningar med sprutbyte för drogmissbrukare. Mottagningarna är lättillgängliga, ger en hälsoservice samt möjlighet till provtagning, vaccination mot hepatit och sprutbyte under kontrollerade former. Servicen är gratis, icke-dömande och brukarna kan vara anonyma. Den enskilde brukaren kan komma utan att boka tid och får besöka mottagningarna även om han eller hon är påverkad.

Erfarenheterna från Finland är övervägande positiva.

Särskilt uttalande

Ledamöterna Marie Ljungberg Schött m.fl. (M), ledamoten Dikran Dison (KD) och tjänstgörande ersättaren Vladan Boskovic (FP) lämnade följande särskilda uttalande.

All vård och omsorg ska utgå från människors behov. Det är väldigt positivt att vi tillsammans med Stockholms läns landsting har hittat en lösning för bättre och mer effektiv vård för denna utsatta grupp. Dock anser vi att man i det fortsatta planerandet bör överväga att hitta ett mer passande och rättvisande namn för verksamheten.

§ 13

Anmälan av rapport: Socialpsykiatri i Stockholm – enkät till brukarna våren 2009

Dnr 3.1-0746/2009

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens beslut

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden bordlägger ärendet.

Ärendet

Under våren 2009 genomförde USK (Utrednings- och statistikkontoret) en undersökning för att fånga brukarnas syn på det stöd och insatser de får från stadens socialpsykiatri. Undersökningen omfattade dels generella frågor, (grupp 1), dels frågor om insatserna boendestöd och sysselsättning, (grupp 2). Svarefrekvensen var 50 % bland dem som besvarat frågorna generellt (grupp 1) samt 56 % bland som har någon form av insatserna boendestöd och sysselsättning (grupp 2). När man tolkar svaren måste hänsyn tas till det relativt stora bortfallet i undersökningen. Bland de svarande i grupp 1 är könsfördelningen jämn och i båda grupperna är majoriteten mellan 45 och 64 år. I grupp två är det fler kvinnor som svarat och åldersfördelningen är något högre bland personer mellan 25 och 44 år än i grupp 1. I båda grupperna är det vanligast att personerna har en insats, ca 55 procent. Ca 27 procent har två insatser. I båda grupperna är de svarande mest nöjda med boendet, daglig sysselsättning och sitt sociala liv och umgänge. Minst nöjd är man med sin fysiska hälsa, sin ekonomi och sin psykiska hälsa.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 25 september 2009.

Förslag till beslut

Tjänstgörande ordföranden Karin Rågsjö (V) föreslog, med instämmande från samtliga ledamöter, att nämnden skulle bordlägga ärendet.

§ 14

Budget- och skuldrådgivning i Stockholm

Dnr 2.6-0334/2009

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på skrivelsen.
2. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden överlämnar ärendet till stadsdelsnämnderna för kännedom.

Ärendet

Förvaltningen har i en skrivelse fått i uppdrag att lämna en redovisning av det totala läget i Stockholm vad gäller väntetider till budget- och skuldrådgivning samt att redovisa hur socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden kan stärka arbetet med budget- och skuldrådgivning i Stockholm. Förvaltningen anser att skrivelsen tar upp en mycket angelägen fråga då många förvaltningar i dagsläget har långa väntetider till sina budget- och skuldrådgivare. Förvaltningen vill även framhålla behovet av att i större utsträckning kunna tillhandahålla hushållsekonomisk rådgivning till personer som har svårt att hantera sin vardagsekonomi. Beträffande uppgiften att stärka arbetet med budget- och skuldrådgivning i Stockholms stad har Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd tilldelats detta uppdrag och fått ansvar för det stadsgemensamma projekt som är tänkt att omfatta utveckling av verksamheten vid såväl stadens samtliga stadsdelsnämnder som socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 20 oktober 2009.

Förslag till beslut

Ledamöterna Marie Ljungberg Schött m.fl. (M), ledamoten Dikran Dison (KD) och tjänstgörande ersättaren Vladan Boskovic (FP) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Tjänstgörande ordföranden Karin Rågsjö (V), ledamöterna Abdo Goriya m.fl. (S) och ledamoten Stefan Nilsson (MP) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ledamöterna Marie Ljungberg Schött m.fl. (M), ledamoten Dikran Dison (KD) och tjänstgörande ersättaren Vladan Boskovic (FP) förslag till beslut.

Reservation

Tjänstgörande ordföranden Karin Rågsjö (V), ledamöterna Abdo Goriya m.fl. (S) och ledamoten Stefan Nilsson (MP) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

1. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att till nämndsammanträdet i juni 2010 återkomma med en rapport om stadsdelsnämndernas arbete och eventuella väntetider för budget- och skuldrådgivning.
2. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att arbeta fram riktlinjer för budget- och skuldrådgivning.
3. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden anför i övrigt följande.

Den utomordentliga rapport som förvaltningen har redovisat ger en bra överblick över stadens arbete. Vi kan konstatera att de skuldrådgivningskonsulenter vars arbete avvecklades 2007 hade behövt finnas kvar för stadens arbete med frågan som helhet.

Det är bra att Rinkeby- Kista får ett utvecklingsuppdrag som kan stärka stadens arbete, det behövs men är inte tillräckligt. Resurser måste fram för att förkorta väntetiderna, som är oroväckande långa. Endast innerstaden har väntetider som kan beskrivas som någorlunda rimliga – en månad. Med tanke på likställighetsprincipen är inte detta acceptabelt

Det är bra att övrig personal får ökade kunskaper, men i en högt belastad socialtjänst måste det finnas tillräckligt många specialister. Arbetet måste vara integrerat och i reguljär form. Projektformen ska användas för metodutveckling och inte för att tillgodose löpande behov.

§ 15

Kontroll av försäljning av receptfria läkemedel

Svar på skrivelse från Abdo Goriya (S)

Dnr 2.6-0731/2009

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens beslut

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på skrivelsen.

Ärendet

Efter 1 november i år kommer det att vara möjligt att sälja vissa receptfria läkemedel i detaljhandeln. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden godkände 17 september 2009 för egen del nya riktlinjer för kontroll av försäljning av handeln med receptfria läkemedel i detaljhandeln och överlämnade ärendet till kommunfullmäktige för beslut. Av riktlinjerna för kontroll av försäljning av receptfria läkemedel i detaljhandeln framgår att kommunen ska försäkra sig om att den som bedriver detaljhandel med receptfria läkemedel har information om var konsumenten kan få farmaceutisk rådgivning. Abdo Goriya (S) vill ha en redogörelse för hur staden ska försäkra sig om detta. Förvaltningen har av Läkemedelsverket fått veta att det kommer en vägledning till föreskrifterna för försäljning av receptfria läkemedel som bland annat ska ta upp denna fråga och att arbetet med detta pågår. Om det behövs kommer förvaltningen att ta fram kompletterande information till handlarna med kontaktuppgifter vart man kan vända sig för att få farmaceutisk rådgivning.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 26 oktober 2009.

Förslag till beslut

Tjänstgörande ordföranden Karin Rågsjö (V) föreslog, med instämmande från samtliga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Tjänstgörande ordföranden Karin Rågsjö (V), ledamöterna Abdo Goriya m.fl. (S) och ledamoten Stefan Nilsson (MP) lämnade följande särskilda uttalande.

Tyvärr är förvaltningens svar inte helt klagörande. Vi ställer oss fortfarande lika frågande till hur staden ska kunna försäkra sig om att medborgarna/konsumenterna ska få tillgång till farmaceutisk rådgivning.

§ 16

Revidering av STAN-programmet – Stockholms Tobaks-, Alkohol- och Narkotikapolitiska program

Dnr 3.1-0747/2009

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden godkänner tjänsteutlåtandet och förslaget till revidering av STAN- program för egen del.
2. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden föreslår kommunfullmäktige att anta förslaget till revidering av Stockholms Tobaks-, Alkohol- och Narkotikapolitiska program

Ärendet

Socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen har i enlighet med beslut fattat av KF genomfört en uppföljning och revidering av STAN- programmet. Sedan STAN- programmet antogs år 2004 har betydande förändringar skett av stadens integrerade system för ledning och uppföljning av verksamhet och ekonomi (ILS). Föreliggande förslag till STAN- program samspelar med budget på ett helt annat sätt än tidigare, vilket torde öka relevansen för programmet och dessutom förtydliga budgetens intentioner inom detta verksamhetsområde. Genom utvecklingen av ILS-webben kommer det att finnas bättre förutsättningar till uppföljning.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 13 augusti 2009.

Förslag till beslut

Tjänstgörande ordföranden Karin Rågsjö (V) föreslog, med instämmande från samtliga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Tjänstgörande ordföranden Karin Rågsjö (V), ledamöterna Abdo Goriya m.fl. (S) och ledamoten Stefan Nilsson (MP) lämnade följande särskilda uttalande.

Vi ställer oss bakom förslaget till revidering av STAN-programmet, men ser att vi tyvärr står långt ifrån ett genomförande. Idag kan vi se en ökad drog-användning bland Stockholms unga i årskurs två sedan år 2006; 27 procent av pojkarna och 23 procent av flickorna har testat narkotika. 10 procent av pojkarna och 6 procent av flickorna har använt narkotika de senaste veckorna. Stockholm ligger därmed högt över riksgenomsnittet.

Allt för många ungdomar dricker regelbundet allt för mycket alkohol och är högkonsumenter. En ökad arbetslöshet i ungdomsgruppen och ökad droganvändning är en farlig kombination. Det räcker inte med program, det måste även föras en politik som gynnar dessa frågor.

Det förebyggande arbetet i stadsdelsnämnderna och vid Maria Ungdom måste därför prioriteras. Med ett nedskuret Maria Ungdom som den moderatleda majoriteten inte satsar på trots erkänt goda resultat och med stadsdelsnämnder där det förebyggande arbetet skärs ner är det lätt att tappa det goda arbetet som har byggts upp sedan början på 2000-talet.

Det förebyggande arbetet som involverar föräldrar måste utvecklas vidare, exempelvis genom ÖPP (Örebro preventionsprogram). ÖPP syftar till att minska ungdomars berusningsdrickande. Metoden används på skolor och målgruppen är föräldrar med barn i skolår 7-9.

Endast ca hälften av Stockholms högstadieskolor har någon gång tillämpat ÖPP och det är bara 37 procent av skolorna som tillämpat metoden under det senaste läsåret, och fler än hälften av dessa (22 procent) enbart för några av skolans årskurser. Det är viktigt att skolorna ges möjlighet att skapa arbetsformer som medger en konsekvent och långsiktig tillämpning av metoden, samt att deras tillgång till utbildade ÖPP-presentatörer säkerställs. Avgörande för programmets implementering i Stockholm är stadsdelsförvaltningarnas drog- och brotts förebyggandesamordnare som utgör en länk mellan det stadsövergripande förebyggande arbetet och skolor på lokal nivå.

§ 17

Förslag till inriktning av Hedersam – projekt för arbetet mot hedersrelaterat våld inom socialtjänsten i Stockholms stad

Dnr 3.3-0611/2009

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden godkänner förslaget till inriktning enligt föreliggande tjänsteutlåtande.
2. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att inriktningen för Hedersam-projektet även ska inbegripa hedersrelaterat våld mot HBT-personer och personer med funktionsnedsättning.
3. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden överlämnar ärendet till stadsdelsnämnderna för kännedom

Ärendet

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden har i budget 2010 fått 5,0 mnkr för Hedersam – projekt mot hedersrelaterat våld. Nämnden har tidigare genomfört en kartläggning av det hedersrelaterade våldets karaktär och omfattning i Stockholms stad. Slutsatserna från detta arbete, samt tidigare erfarenheter från stadens arbete med verksamhetsområdet, föreslås ingå i det nya projektet. Förvaltningen föreslår att en stadsövergripande utbildningssatsning genomförs för verksamhetsområdet. Utbildningen föreslås innehålla generell kompetensutveckling för socialsekreterare och chefer om hedersnormer och hederskontext. Förvaltningen föreslår också att en modell för riskbedömning ska införas, med ambitionen att göra Stockholm till ledande inom området.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 1 september 2009.

Förslag till beslut

Ledamöterna Marie Ljungberg Schött m.fl. (M), ledamoten Dikran Dison (KD) och tjänstgörande ersättaren Vladan Boskovic (FP) framlade ett förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Tjänstgörande ordföranden Karin Rågsjö (V) och ledamöterna Abdo Goriya m.fl. (S) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Ledamoten Stefan Nilsson (MP) framlade ytterligare ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ledamöterna Marie Ljungberg Schött m.fl. (M), ledamoten Dikran Dison (KD) och tjänstgörande ersättaren Vladan Boskovic (FP) förslag till beslut.

Reservation

Tjänstgörande ordföranden Karin Rågsjö (V) och ledamöterna Abdo Goriya m.fl. (S) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

1. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att delvis godkänna inriktningen för socialtjänsten som en del i ett stadsövergripande arbete.
2. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att tillsätta en tvärssektoriell arbetsgrupp från utbildningsnämnden, socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden och frivilligorganisationerna för att ta fram ett stadsövergripande åtgärdsprogram där skolan ingår som en självklar part.
3. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att till den tvärssektoriella gruppen knyta en styrgrupp bestående av samtliga partier.
4. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att till den tvärssektoriella gruppen även knyta referensgrupper från de aktörer som arbetar med frågan eller berörs av problematiken.
5. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden anför i övrigt följande.

Det är med stor förvåning vi ser att socialtjänsten nu står som stadens ”ägare” av frågan hedersrelaterat liv. Detta begränsar starkt möjligheterna att ta fram ett långsiktigt arbete som verkligen är stadsövergripande.

Vad som behövs är ett tydligt och kraftfullt åtgärdsprogram som skapar förutsättningar för MVC, BVC, förskola, skola och fritidssektor samt landsting-

et och frivilligorganisationerna att upptäcka och åtgärda de fall där barn och ungdomar blir utsatta för hedersvåld/liv och att tillsammans med socialtjänsten ta fram ett förhållningssätt utifrån utredningens slutsatser.

Att enbart fokusera på socialtjänsten kommer tyvärr leda till att frågan inte implementeras i de ordinarie strukturerna i staden. Att arbeta med hedersrelaterat liv kräver kunskap inom området. Kranskommunerna Botkyrka, Haninge, Huddinge, Nynäshamn och delar av övriga landets socialtjänster använder kurserna PATRIARK för hedersrelaterat våld och SARA för våld i nära relationer/partnervåld. Det gäller även polismyndigheterna och kriminalvården. Varför inte Stockholms stad använder denna modell är mycket svårt att förstå. Att beskriva hederskontext enbart utifrån psykisk och fysisk misshandel är en mycket snäv definition. Psykiskt, socialt, fysiskt och sexuellt våld och förtryck är det som är betecknande för hedersrelaterade kontexter.

Innan dialog och pengar satsas tillsammans i samverkan med religiösa/etniska samfund/föreningar bör en efterforskning göras vilka intressen som står bakom och är aktörer i samfunden. Men det största problemet i förslagen som redovisas är att förtryck och våld i hederns namn definieras som enbart en social fråga.

Detta är fel ingång, att lägga fokus enbart på socialtjänsten är göra frågan enbart till en socialtjänstfråga, majoriteten har missat möjligheten att göra något långsiktigt i frågan. Detta efter tre års arbete. Det är häpnadsväckande.

Reservation

Ledamoten Stefan Nilsson (MP) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

1. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att delvis godkänna inriktningen för socialtjänsten som en del i ett stadsövergripande arbete.
2. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att tillsätta en tvärssektoriell arbetsgrupp från utbildningsnämnden, socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden och frivilligorganisationerna för att ta fram ett stadsövergripande åtgärdsprogram där skolan ingår som en självklar part.
3. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att till den tvärssektoriella gruppen knyta en styrgrupp bestående av samtliga partier.
4. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att till den tvärssektoriella gruppen även knyta referensgrupper från de aktörer som arbetar med frågan eller berörs av problematiken.
5. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden anför i övrigt följande.

Det är med stor förvåning vi ser att socialtjänsten nu står som stadens ”äga-

re” av frågan hedersrelaterat liv. Detta begränsar starkt möjligheterna att ta fram ett långsiktigt arbete som verkligen är stadsövergripande.

Vad som behövs är ett tydligt och kraftfullt åtgärdsprogram som skapar förutsättningar för MVC, BVC, förskola, skola och fritidssektor samt landstinget och frivilligorganisationerna att upptäcka och åtgärda de fall där barn och ungdomar blir utsatta för hedersvåld/liv och att tillsammans med socialtjänsten ta fram ett förhållningssätt utifrån utredningens slutsatser.

Att enbart fokusera på socialtjänsten kommer tyvärr leda till att frågan inte implementeras i de ordinarie strukturerna i staden. Att arbeta med hedersrelaterat liv kräver kunskap inom området. Kranskommunerna Botkyrka, Haninge, Huddinge, Nynäshamn och delar av övriga landets socialtjänster använder kurserna PATRIARK för hedersrelaterat våld och SARA för våld i nära relationer/partnervåld. Det gäller även polismyndigheterna och kriminalvården. Varför inte Stockholms stad använder denna modell är mycket svårt att förstå. Att beskriva hederskontext enbart utifrån psykisk och fysisk misshandel är en mycket snäv definition.

§ 18

Fördelning av medel till forskning och utveckling

3.2-0823/2009

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens beslut

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden godkänner förslaget till fördelning av medel för forskning och utveckling.

Ärendet

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden har ett FoU-anslag på 5,6 mnkr. För år 2009 har 4 miljoner kronor lysts ut för forskning och utveckling om barn som far illa och barn som riskerar att fara illa. Som särskilt prioriterade ansökningsområden har utpekats utsatta barn, barn med funktionsnedsättning och en effektutvärdering av insatsen kontaktperson/kontaktfamilj. Förvaltningen föreslår att 2,9 mnkr av de utlysta medlen fördelas till de ansökningar som befunnits vara prioriterade av såväl staden som forskarrepresentanterna i socialtjänstakademien. Kvarvarande medel föreslår förvaltningen fördelas i kommande ärende till socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden.

Förslag till beslut

Tjänstgörande ordföranden Karin Rågsjö (V) föreslog, med instämmande från samtliga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

§ 19

Förlängning av avtalen om reguljär sfi och alternativ sfi

Dnr 2.7-0821/2009

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att förlänga avtalet om svenskundervisning för invandrare med ett år t.o.m. 30 juni 2011.
2. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att förlänga avtalet om alternativ svenskundervisning för invandrare t.o.m. 30 juni 2011.

Ärendet

Delar av den ordinarie verksamheten inom svenskundervisning för invandrare (sfi) är upphandlad liksom alternativ sfi, som riktar sig till studerande som av olika skäl, ofta psykosociala, inte kan delta i reguljär sfi. Avtalen för både ordinarie och alternativ sfi sträcker sig till 30 juni 2010 med möjlighet till ett års förlängning. Förvaltningen föreslår att båda avtalen förlängs med ett år i syfte att synkronisera avtalsperiodens slut med Jobbtorgs Stockholms upphandling av verksamhet och därmed möjliggöra en samordning vid kommande upphandlingar.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 26 oktober 2009.

Förslag till beslut

Ledamöterna Marie Ljungberg Schött m.fl. (M), ledamoten Dikran Dison (KD), tjänstgörande ersättaren Vladan Boskovic (FP) och ledamöterna Abdo Goriya m.fl. (S) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Tjänstgörande ordföranden Karin Rågsjö (V) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Ledamoten Stefan Nilsson (MP) framlade ytterligare ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ledamöterna Marie Ljungberg Schött m.fl. (M), ledamoten Dikran Dison (KD), tjänstgörande ersättaren Vladan Boskovic (FP) och ledamöterna Abdo Goriya m.fl. (S) förslag till beslut.

Reservation

Tjänstgörande ordföranden Karin Rågsjö (V) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

1. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden återremitterar ärendet.

2. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden framför därutöver följande.

Det är inte rimligt att förlänga avtalen utan att redovisa en uppföljning eller utvärdering av kvaliteten i upphandlade verksamheter. Vi kan därför inte ta ställning till ärendet innan en sådan återkoppling ges till nämnden.

Idag är det betydligt fler privata än kommunala utförare inom sfi, och vi vill se fler kommunala utförare. Vi anser att vuxenutbildningen i huvudsak ska drivas utan vinstintressen, där grunden är kommunala skolor och folkrörelse-regi. Det är samhällets och elevernas behov som ska styra och privata utförare ska finnas endast då verksamheten bedrivs bättre i denna form.

Vi anser också att sfi-verksamheten ska föras tillbaka till utbildningsnämnden.

Reservation

Ledamoten Stefan Nilsson (MP) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

1. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden godkänner delvis förvaltningens förslag till beslut.
2. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden anför därutöver följande.

Den organisatoriska placeringen sfi under den socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden är inte bra. Sfi:s resurser ska återföras till utbildningsnämnden. Att flytta sfi till socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden, som inte har någon erfarenhet av utbildning, gör att dessa verksamheter helt förlorar kontakten med skolvärlden, likaså med fortbildning och forskning. Det är inte rimligt att sfi blir en sysselsättning i väntan på första bästa jobb. Språk och vidareutbildning är en merit och ibland ett krav för jobb, men utbildning är också en förutsättning för ett aktivt medborgarskap, i det offentliga samhället, i föreningar med mera.

Utifrån den nya organisatoriska placeringen av sfi till socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden riskerar staden att upphandlingarna görs utan kompetens att upphandla utbildningsaktörer. Det är samtidigt märkligt att förlängning genomförs utan att först göra en utvärdering av de redan upphandlade aktörernas arbetssätt och resultat.

Inläringen av ett främmande språk tar lång tid och ju äldre man är när man börjar, desto längre tid tar det. Språket kan vara avgörande för en individs sociala situation i sitt nya land. Att man får studera svenska när man kommer till Sverige är en rättighet. Häri ligger också det faktum att även om en elev utvecklat ett fungerande talspråk så innebär inte detta att eleven automatiskt klarar av att självständigt leva i det svenska systemet där fler språkliga färdigheter krävs.

Förfrågningsunderlaget ska speglas av att sfi är en lagstadgad rättighet. Stockholms stad måste garantera att introduktionsperioden och introduktionsersättningen utformas utan risk för strukturell diskriminering, som idag kan ske när kvinnor diskrimineras vid graviditet och går miste om berättigad studietid. De intressenter som finns måste påvisa hur de ska garantera alla sfi elever samma möjligheter.

Den urvalsprocess som görs när elever hamnar i olika studievägar måste förbättras i staden. Arbetet med validering behöver ses över och det är viktigt att en utgångspunkt inte bara görs i det engelska språket. Franska är exempelvis också ett stort språk bland nyanlända.

Möjligheten till att göra praktik inom sfi är bra, men det är märkligt att praktik inte erbjuds i studieväg 3, då eleverna kan mest svenska och har störst nytta av praktiken. Dessutom riskerar den koppling som sfi får med de nya jobbtorgen att få konsekvenser att elever slussas ut till praktik eller jobb utan att fullgöra sina studier. Det är viktigt att man får läsa till motsvarande nivå för det nationella provet innan man tvingas lämna undervisningen. Detta bör gälla så länge man läser i rimlig takt. Annars riskerar eleverna komma tillbaka från sina praktikplatser med lägre språkkunskaper än de hade när de lämnade.

Vi måste säkerställa att jobbtorgen inte trycker ut människor i lågkvalificerade arbeten innan de har nått nivån för nationella provet. Målet att fler elever ska klara målen på ett år är en bra ambition, men utan mer resurser riskerar det att bli ett stressmoment för lärare och elever och därmed kontraproduktivt.

Staden bör också ge direktiv inför upphandlingen hur mycket tid som ska vara lärarledd och hur stora klasserna får lov att vara. Enligt avtal behöver kommunala lärare undervisa 18-20 timmar för heltid (och göra förberedelser mm för resten), medan ett privat avtal innebär 28 timmars undervisning. Om inte det ges direktiv i upphandlingen här kommer de kommunala skolorna att behöva öka storleken på klasserna för att kunna konkurrera.

Det är glädjande att alla krav i förfrågningsunderlaget gäller för eventuella underleverantörer, även anti-diskrimineringsklausulen. En sådan klausul även ska omfatta möjligheten att använda sig av vite, exempelvis vid brott mot jämställdhetslagen. Förfrågningsunderlaget bör kompletteras med en klausul om meddelarfrihet för de anställda, vilket har införts i andra förfrågningsunderlag som staden har upprättat.

Det ska inte heller vara nödvändigt för alla att erbjuda distans eller kvällsundervisning. Ett sådant krav omöjliggör för nya, små aktörer att komma in på marknaden.

§ 20

Fördelning av kvalitetshöjande medel inom ramen för försöksverksam-

het med sfi-bonus

Dnr 14.0-0822/2009

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens beslut

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att tilldelade medel, 13 mnkr, för kvalitetshöjande åtgärder inom ramen för försöksverksamheten med prestationsbaserad stimulansersättning inom svenskundervisning för invandare (sfi-bonus) används i enlighet med tjänsteutlåtandet.

Ärendet

Den 1 oktober startade en försöksverksamhet på ett år med prestationsbaserad stimulansersättning inom svenskundervisning för invandrare (sfi), så kallad sfi-bonus. Försöksverksamheten syftar till att pröva i vilken utsträckning ekonomiska incitament för deltagare i sfi kan bidra till att de snabbare lär sig svenska och därmed förbättrar sina möjligheter att få ett arbete.

Inom ramen för försöksverksamheten har staden tilldelats statliga medel om 13 mnkr för kvalitetshöjande insatser inom sfi. Medlen kan användas t.o.m. 31 december 2010. Förvaltningen föreslår att medlen används för insatser som kan ge en bestående effekt på sfi-undervisningens kvalitet, bland annat kompetensutveckling för lärare, utveckling av arbetslivsriktade insatser inom sfi i samverkan med arbetsgivare, utveckling av insatser för studerande med särskilda behov och implementering av nyutvecklade tekniska och pedagogiska hjälpmedel.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 26 oktober 2009.

Förslag till beslut

Ledamöterna Marie Ljungberg Schött m.fl. (M), ledamoten Dikran Dison (KD) och tjänstgörande ersättaren Vladan Boskovic (FP) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Tjänstgörande ordföranden Karin Rågsjö (V), ledamöterna Abdo Goriya m.fl. (S) och ledamoten Stefan Nilsson (MP) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ledamöterna Marie Ljungberg Schött m.fl. (M), ledamoten Dikran Dison (KD) och tjänstgörande ersättaren Vladan Boskovic (FP) förslag till beslut.

Reservation

Tjänstgörande ordföranden Karin Rågsjö (V), ledamöterna Abdo Goriya m.fl. (S) och ledamoten Stefan Nilsson (MP) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

1. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att avbryta den del av experimentet med sfi-bonus som kopplar individens studieförutsättningar- och beslutat till ett ekonomiskt belöningsystem.
2. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden framför därutöver följande.

Sfi-bonus är ett märkligt experiment som bygger på en idé om att nyanlända är lata och inte vill läsa sfi tills de har nått nivån för nationella provet. Verkligheten är tvärtom – elever vill läsa färdigt för att få bästa möjliga start i Sverige men plockas ofta ur undervisningen till ett anvisat arbete innan de har nått nivån för nationella provet.

Sfi-bonus är ett orättvist förslag som skapar konflikter helt i onödan. Varför ska just nyanlända få bonus när de är klara med en utbildning? Varför ska nivå 3-elever få mer pengar än nivå 1 och 2? Det är alltså en direkt diskriminering av dem som har ett svårare utgångsläge och därmed placeras i nivå 1 eller 2.

Vi vill motverka strukturell diskriminering och särlösningar och istället skapa en sfi-verksamhet som ger bästa möjliga förutsättningar för en bra start i Sverige. Förslaget om sfi-bonus visar att regeringen inte förstått vilka svårigheter som faktiskt finns inom sfi med stora klasser med elever som ofta lever under mycket osäkra ekonomiska villkor.

Alla medel inom satsningen borde istället användas till kvalitetshöjande åtgärder inom utbildningen, exempelvis mer sammanhållen undervisning (dvs. mindre grupper som inte hela tiden avbryts av att nya elever kommer in) och undervisning från modersmålet (dvs. erbjuda möjligheten till de största språkgrupperna att få lärare som både behärskar svenska och det aktuella språket).

§ 21

”Har fått det stöd jag behövde, lite måste man göra själv”

Anmälan av rapporten Brukarenkäter 2008 BAS & Stockholms Ungdomstjänst

Dnr 4.0-0820/2009

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden godkänner anmälan av rapporten.

2. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden överlämnar rapporten till stadsdelnämnderna för kännedom.

Ärendet

I rapporten redovisas sammanställningar av brukarenkäter som ungdomar, deras föräldrar och socialsekreterare från stadsdelsförvaltningar fyllt i i samband med avslutningssamtal efter insatser vid BAS och Stockholms Ungdomstjänst. Verksamhetsområdet består av Ungdomstjänst, boende, SKKP (särskilt kvalificerad kontaktperson) och konstverkstad. Under 2008 har 96 ungdomar som avslutat sin Ungdomstjänst, 17 som avslutat sin behandling vid SKKP och 20 som avslutat sitt boende besvarat enkäter. Sammanställningarna visar att en överväldigande majoritet av alla kategorier av brukare är mycket nöjda eller nöjda med den hjälp och stöd samt den information och det bemötande som de fått.

Förslag till beslut

Tjänstgörande ordföranden Karin Rågsjö (V) föreslog, med instämmande från samtliga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

§ 22

Avtal om nya funktioner i Paraplysystemet för Bedömningskansliet

Dnr 2.7-0801/2009

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden godkänner avtalet i enlighet med tjänsteutlåtandet.
2. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden justerar ärendet omedelbart.

Ärendet

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden har ansvaret för bedömningskansliet, som gör en nivåbedömning för insatserna boende, daglig verksamhet och korttidstillsyn till personer med stöd enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) personkrets 1 och 2. Bedömningskansliets arbete måste anpassas till Paraplysystemet, stadens tekniska system för dokumentation. Enligt stadens avtal ansvarar TietoEnator för alla förändringar Paraplysystemet och förvaltningen har av stadsledningskontoret uppdragits att teckna avtal om bedömningskansliets förändringar. I och med att beloppsgränsen för förvaltningsdirektörens delegation går vid 1 mnkr måste avtalet godkännas av nämnden. Finansieringen sker från stadens medel för utveckling av IT-system.

Förslag till beslut

Tjänstgörande ordföranden Karin Rågsjö (V) föreslog, med instämmande från samtliga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

§ 23

Anmälningssärenden

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens beslut

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden beslutar lägga följande ärenden till handlingarna.

Protokoll från socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens sammanträde 22 oktober 2009 justerat 2 november 2009.

Protokoll från handikapprådets sammanträde 16 november 2009 justerat 17 november 2009.

Protokoll från individutskottets sammanträden 29 oktober 2009 justerat 3 november 2009.

Protokoll från tillståndsutskottets sammanträde 5 november 2009 justerat 12 november 2009.

Beslut fattade av tjänsteman enligt delegation med dnr 2.5-0073/2009 och dnr 2.5-0829/2009

Inkomna handlingar till socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden under perioden 13 oktober 2009 – 3 november 2009.

Protokoll från förvaltningsgruppens sammanträde 13 november 2009 justerat 17 november 2009.

§ 24

Nämndens frågor

Ledamoten Jonas Nilsson föreslog att presidiet ska ta upp frågan om en policy för uppträdande på nämndens sammanträden.

En skrivelse från Karin Rågsjö (V) och Jackie Nylander (V) om resultatet av familjerådgivningspengen överlämnades till förvaltningen för beredning.
